

Projekt

z dnia 10 listopada 2025 r.

Opracowany przez Centrum Usług Społecznych

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BĘDZINO**

z dnia 18 listopada 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Programu Usług Społecznych w Gminie Będzino na lata 2025-2027”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153.), art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (z 2025 r. poz. 620.), Rada Gminy Będzino uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program Usług Społecznych w Gminie Będzino na lata 2025-2027” stanowiący załącznik nr1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Będzino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

**PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH
w Gminie Będzino
na lata 2025-2027**

Program realizowany jest w ramach Projektu „Centrum Usług Społecznych w Gminie Będzino” nowym miejscem rozwoju i integracji usług społecznych” nr dofinansowanego ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027

Spis treści

1. Definicje	4
2. Nazwa i cel programu	5
3. Okres realizacji programu	6
4. Potrzeby uzasadniające realizację programu	6
5. Charakterystyka osób objętych programem	8
6. Usługi społeczne realizowane w ramach programu usług społecznych	13
7. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie	16
8. Opłaty i ulgi za usługi społeczne.....	17
9. Dane osobowe niezbędne do zakwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie	17
10. Organizacja programu usług społecznych i etapy jego realizacji	18
11. Sposób monitorowania i oceny programu usług społecznych oraz mierniki jego realizacji	19
12. Budżet programu oraz źródła jego finansowania	20

1. Definicje

Usługi społeczne – usługi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Mieszkaniec Gminy Będzino – osoba zamieszkująca na terenie Gminy Będzino. Osoba korzystająca z usług społecznych – osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie usług społecznych i której przyznano prawo do skorzystania z ww. usług.

Wnioskodawca – osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (np. osoba, która będzie korzystała z usług, przedstawiciel ustawowy, opiekun faktyczny).

Osoba z niepełnosprawnością – osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności, wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub orzeczenie równoważne oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Osoba niesamodzielna – osoba, u której stwierdzono konieczność okresowej lub stałej opieki lub/pomocy innych osób w zakresie odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji ciała, higieny osobistej i otoczenia oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z powodu naruszenia sprawności organizmu.

Opiekun faktyczny – opiekun osoby niesamodzielnej lub osoby z niepełnosprawnością sprawujący okresową lub stałą opiekę nad osobą niesamodzielną lub z niepełnosprawnością.

Zakres usług – działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, zgodnie z zapisami Statutu Centrum Usług Społecznych w Będzinie tj. Działania z zakresu: wspierania rodziny, pobudzania aktywności obywatelskiej, promocji i ochrony zdrowia.

2. Nazwa i cel programu

Program realizowany jest w ramach Projektu „Centrum Usług Społecznych – nowym miejscem rozwoju i integracji usług społecznych” realizowany w ramach Działania 6.18 Rozwój usług społecznych, w tym świadczonych w społeczności lokalnej - typ 1-2 Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.

Program Usług Społecznych został przygotowany w oparciu o diagnozę przeprowadzoną przez Fundację Nauki dla Środowiska, ul. Andersa 32, 75-626 Koszalin - Zespół w składzie: dr Ewa Kasperska i mgr Sylwia Langner-Głuszek.

Zasady tworzenia i realizacji oraz tryb i sposób Programu Usług Społecznych określa ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818).

Centrum Usług Społecznych to nowa jednostka organizacyjna, powołana na podstawie Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1818), której zadaniem jest wdrożenie i koordynowanie międzysektorowego lokalnego systemu realizacji usług społecznych. Celem działania CUS jest: integracja, rozwój i poszerzenie dostępności usług społecznych, uwzględniających potrzeby członków samorządowych wspólnot terytorialnych (osób, rodzin, grup społecznych).

Wdrożenie CUS przynosi określone korzyści, do których zaliczyć można:

- a) szerszy dostęp do usług społecznych,
- b) zintegrowany system wsparcia,
- c) spersonalizowana i rozwinięta oferta usług,
- d) efektywne wykorzystanie potencjału lokalnych usługodawców,
- e) uproszczenie procedur,
- f) rozwój lokalnej aktywności społecznej.

Przy wykonywaniu zadań Centrum Usług Społecznych:

- a. oferuje określone usługi społeczne wszystkim osobom uprawnionym (zasada powszechności),
- b. ma na względzie dobro osób korzystających z usług społecznych, w szczególności potrzebę respektowania poczucia ich podmiotowości i bezpieczeństwa (zasada podmiotowości),
- c. zachowuje standardy jakości usług społecznych (zasada jakości),
- d. zmierza do zapewnienia usług społecznych jak najpełniej odpowiadających na potrzeby wspólnoty samorządowej, z uwzględnieniem różnych faz życia oraz sytuacji rodzin (zasada kompleksowości),
- e. współpracuje z organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz osobami fizycznymi i prawnymi (zasada współpracy),
- f. mając na względzie potrzeby wspólnoty samorządowej, podejmuje działania zmierzające do rozszerzenia oferty usług społecznych, przy wykorzystaniu potencjału

podmiotów realizujących usługi społeczne na obszarze działania centrum (zasada pomocniczości),

- g. dąży do wzmocnienia więzi społecznych oraz integracji i rozwoju wspólnoty samorządowej (zasada wzmacniania więzi społecznych).

3. Okres realizacji programu

Program Usług Społecznych w Gminie Będzinie jest realizowany w okresie od dnia 01.01.2025 r. do dnia 30.06.2027 r. w ramach Projektu z Działania 6.18 Rozwój usług społecznych, w tym świadczonych społeczności lokalnej – typ 1-2, dofinansowany z Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027.

4. Potrzeby uzasadniające realizację programu

Program Usług Społecznych w Gminie Będzinie opracowany został w oparciu przeprowadzoną w 2024 roku „Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Będzinie”, w celu dostarczenia władzom Gminy informacji o potrzebach mieszkańców w zakresie usług społecznych oraz danych o potencjale usługowym środowiska lokalnego.

Analiza potrzeb dokonana została w oparciu o przeprowadzoną „Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w Gminie Będzinie”, która pozwoliła określić potrzeby społeczności lokalnej w zakresie realizowania usług społecznych. W celu zebrania danych pierwotnych, przy zastosowaniu dwóch technik badań, przeprowadzono badania mające na celu pozyskanie materiału empirycznego. Do badań zaproszono w pierwszej kolejności ekspertów, powiązanych z badaną problematyką poprzez pełnione w Gminie funkcje lub działalność społeczną w obszarze polityki społecznej. Równolegle prowadzono zbieranie opinii wśród mieszkańców Gminy. Na podstawie zestandaryzowanego kwestionariusza przeprowadzono indywidualne wywiady pogłębione z ekspertami wywodzącymi się ze środowisk powiązanych z obszarami diagnozy, a wśród nich znaleźli się sołtysi, przedstawiciele kół gospodyń wiejskich i stowarzyszenia, pracownicy urzędu.

Dla potrzeb ankietyzacji ekspertów przeprowadzono 29 indywidualnych wywiadów pogłębionych w oparciu o zestandaryzowany kwestionariusz zbudowany z 5 pytań dotyczących oceny potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w gminie Będzinie. W kwestionariuszu zawarto również pytania o reprezentowaną instytucję/organizację. Przeprowadzenie wywiadu było poprzedzone udostępnieniem kwestionariusza ekspertom z prośbą o zapoznanie się z dostarczonym materiałem i poruszaną problematyką. Na tej podstawie podczas wywiadu pogłębionego, odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu uzupełniano o ustną wypowiedź eksperta, dokonując jej rejestracji na nośniku cyfrowym. W ustnych wypowiedziach podczas wywiadu pogłębionego eksperci w szczególności podkreślali występowanie poniższych problemów:

- a) wykluczenie transportowe,
- b) bariery architektoniczne,
- c) słabo zintegrowana społeczność lokalna,

- d) brak infrastruktury, niewykorzystany potencjał świetlic sołeckich,
- e) zaniedbane i zaśmiecone środowisko,
- f) starzejące się społeczeństwo – niewystarczający zakres usług opiekuńczych,
- g) utrudniony dostęp do świadczeń z opieki zdrowotnej w tym: wizyty lekarskie, wsparcie, pielęgniarki środowiskowej,
- h) brak interesujących propozycji w zakresie spędzania czasu wolnego dla dzieci młodzieży,
- i) problemy z uzależnieniami oraz problemy natury psychicznej.
- j) bezdomność
- k) dyskryminacja
- l) bezrobocie
- m) zjawisko przemocy
- n) znieczulica społeczna
- o) niewystarczający zakres usług (opiekuńczych i in.)
- p) zaśmiecone/zaniedbane otoczenie
- q) samotność
- r) uzależnienia
- s) problemy emocjonalne i psychiczne
- t) utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej
- u) brak wsparcia specjalistycznego

W badaniu ankietowym za pośrednictwem kwestionariusza CAWI umieszczonego na stronie google.com udział wzięło 346 mieszkańców gminy Będzino. Kwestionariusz był aktywny w terminie wrzesień – październik 2024 roku. Badaniu poddano opinie mieszkańców na temat postrzeganych negatywnych zjawisk i występujących potrzeb w zakresie pomocy społecznej w Gminie. W celu zachowania rzetelności i reprezentatywności badań oraz charakterystyki pobranej próby, w kwestionariuszu zawarto też informacje dotyczące cech matrycowych respondentów. Zdecydowanie najwyżej oceniono niewystarczający zakres usług (rehabilitacyjnych, zdrowotnych) – 2,05 pkt. Wśród istotnych problemów Gminy wskazano również na niewystarczający zakres świadczonych usług opiekuńczych (pielęgnacja, rehabilitacja, usługi terapeutyczne, psychologiczne i in.) – 1,88 pkt, brak wsparcia specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik, mediator) – 1,87 pkt. oraz utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej (1,78 pkt.). W Gminie w zasadzie, w opinii badanych, w bardzo niewielkim stopniu występuje problem bezdomności, uzyskana przez ten wskaźnik ocena kształtuje się wyraźnie niżej niż oceny pozostałych problemów, zaledwie 0,71 pkt. Problemy społeczne obserwowane przez mieszkańców

Wśród nich wskazywano na: niewystarczającą ofertę zajęć dla dzieci i młodzieży, zwłaszcza w godzinach pozalekcyjnych, brak kół zainteresowań, zajęć sportowych, miejsc, gdzie mogliby odrabiać lekcje, Na tej podstawie opracowano katalog usług społecznych, który będzie świadczony dla mieszkańców gminy Będzino.

5. Charakterystyka osób objętych programem

Grupy społeczne, które w największym stopniu powinny zostać objęte wsparciem w ramach usług społecznych na terenie gminy Będzino w najbliższych latach, to:

- rodziny, dzieci i młodzież
- osoby starsze – osoby, które ukończyły 60 rok życia,

Poniżej przedstawiony został opis potrzeb w podziale na poszczególne grupy mieszkańców, których one dotyczą.

Osoby starsze -osoby, które	wprowadzenia mobilnych usług urzędnika oraz prawnika – pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wprowadzenia specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania (m. in. pielęgnacja, rehabilitacja, usługi terapeutyczne, psychologiczne), wg zapotrzebowania mieszkańców, wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego, zwiększenia dostępności wizyt domowych lekarza POZ, pielęgniarki środowiskowej i rehabilitanta, wprowadzenia mobilnych usług: fryzjerskich, złotej rączki – drobne naprawy domowe, sprzątania, w tym dezynsekcja i deratyzacja, kominiarskich oraz przeglądu instalacji gazowej organizacji wyjazdów edukacyjno-wypoczynkowych dla seniorów na terenie gminy Będzino, wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego zagospodarowania świetlic sołeckich i wykorzystania ich zasobów do realizacji zajęć zwłaszcza dla seniorów z zakresu: rękodzieła, jogi, relaksacji, integracji, edukacji dot. bezpieczeństwa w sieci, zdrowia, zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, mobilna biblioteka, kino, spotkania z twórcami różnego rodzaju,) utworzenia Rady Seniorów,
------------------------------------	---

Rodzina dzieci i młodzież	Wspieranie rodziny to rodzaj usług społecznych, który zdecydowana większość mieszkańców uznaje za priorytetowy do rozwijania. Wśród najczęściej wskazywanych przez mieszkańców potrzeb w obszarze wspierania rodziny znalazła się specjalistyczna (pomoc psychologa, pomoc prawnika, pedagoga) Wsparcie dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem poprzez możliwość uczestnictwa w zajęciach organizowanych w placówce wsparcia dziennego w Tymieniu (zajęcia warsztatowe rozwijające zainteresowania) Z przeprowadzonych badań wynika, że część mieszkańców uznała, że utworzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych w formie podwórkowej, zagospodarowania świetlic sołeckich i wykorzystania ich zasobów do realizacji zajęć (zwłaszcza dla seniorów oraz dzieci i młodzieży) z zakresu: rękodzieła, jogi, relaksacji, Z przeprowadzonych badań wynika, że znaczny odsetek mieszkańców byłby zainteresowany prowadzeniem profilaktyki z zakresu zdrowia psychicznego, programy edukacyjne dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi (w tym przemoc), warsztaty ze specjalistami dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi (praca specjalista –rodzice – dziecko) programy edukacyjne wspierające "kompetencje twarde" dzieci i młodzieży (np. programistyczne, techniczne) programy edukacyjne wspierające "kompetencje twarde" dzieci i młodzieży (np. programistyczne, techniczne), dla młodzieży nauka wypełniania wniosków, załatwiania spraw w urzędzie zagospodarowania świetlic sołeckich i wykorzystania ich zasobów do realizacji zajęć (dla dzieci i młodzieży) z zakresu: rękodzieła, jogi, relaksacji, integracji, edukacji dot. bezpieczeństwa w sieci, zdrowia, zdrowego stylu życia, profilaktyki uzależnień, mobilna biblioteka, kino, spotkania z twórcami różnego rodzaju
ukończyły 60 rok życia, / osoby niepełnosprawne, niesamodzielne	Podczas przeprowadzonych badań respondenci wskazali ma niewystarczający zakres usług (rehabilitacyjnych, zdrowotnych) Wśród istotnych problemów Gminy wskazano również na niewystarczający zakres świadczonych usług opiekuńczych (pielęgnacja, rehabilitacja,

	usługi terapeutyczne, psychologiczne i in. brak wsparcia specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik, mediator oraz utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej)
Ogół mieszkańców	Analiza danych zastanych oraz pozyskanych w toku badań empirycznych wykazała konieczność świadczenia usług społecznych w zakresie: ☐ zwiększenia dostępności do szeroko rozumianych usług transportowych: • mobilna taksówka (np. dla seniorów, dowóz dzieci na zajęcia dodatkowe), • transport dużych gabarytów, ☐ wprowadzenia mobilnych usług urzędnika oraz prawnika – pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, ☐ wprowadzenia specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania (m. in. pielęgnacja, rehabilitacja, usługi terapeutyczne, psychologiczne), wg zapotrzebowania mieszkańców, ☐ wypożyczania sprzętu rehabilitacyjnego, ☐ zwiększenia dostępności wizyt domowych lekarza POZ, pielęgniarki środowiskowej i rehabilitanta, ☐ zwiększenia wsparcia specjalistycznego, ze szczególnym uwzględnieniem psychologa, wprowadzenia mobilnych usług: fryzjerskich, złotej rączki – drobne naprawy domowe, sprzątania, w tym dezynsekcja i deratyzacja, kominiarskich oraz przeglądu instalacji gazowej, ☐ zakup czujników czadu oraz gazu, ☐ wprowadzenie usługi kornera, ☐ zintensyfikowania działań mających na celu tworzenie warunków do funkcjonowania rodzin wspierających, ☐ utworzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych w formie podwórkowej, ☐ zagospodarowania świetlic sołeckich i wykorzystania ich zasobów do realizacji zajęć (zwłaszcza dla seniorów oraz dzieci i młodzieży) z zakresu: rękodziela, jogi, relaksacji, integracji, edukacji dot. bezpieczeństwa w sieci, zdrowia, zdrowego stylu życia,

	profilaktyki uzależnień, mobilna biblioteka, kino, spotkania z twórcami różnego rodzaju, ☐ utworzenia Rady Seniorów organizacji wyjazdów edukacyjno-wypoczynkowych dla seniorów na terenie gminy Będzino, ☐ przeprowadzenia kampanii informacyjnej dot. CUS wśród mieszkańców, ☐ utworzenia placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, zapewniającej opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży w jednej z miejscowości gminy Będzino.
--	--

Planowana liczba osób objętych Programem Usług Społecznych: 795 osób, które są mieszkańcami gminy Będzino. Poniżej przedstawiona została charakterystyka wyżej wymienionych grup, dokonana na podstawie przeprowadzonych wśród mieszkańców badań społecznych.

Rodzina

Gmina Będzino ma 8 531 mieszkańców, z czego 50,2 % stanowią kobiety, 49,8 % mężczyźni. Wśród osób w wieku 65+ przeważają kobiety (10,1%) w stosunku do mężczyzn (8,4%). Jak wynika z danych demograficznych w gminie Będzino wzrosła liczba mieszkańców w wieku 60 lat więcej i jednocześnie wzrósł odsetek tych osób w ogólnej liczbie mieszkańców gminy o 60,3%, tj. 5147 mieszkańców gminy 21,3 %t tj, 1818 mieszkańcw jest w wieku przedprodukcyjnym, a 18,4% (tj.1572 mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.)

W 2023 r. z pomocy pieniężnej (zasiłków, przewidzianych ustawą o pomocy społecznej) oraz niepieniężnej (pobyt w domach pomocy społecznej, usługi opiekuńcze, posiłki) skorzystało 162 rodzin tj. 334 osób w rodzinie. W 2024 r. z pomocy pieniężnej (zasiłków, przewidzianych ustawą o pomocy społecznej) oraz niepieniężnej (pobyt w domach pomocy społecznej, usługi opiekuńcze, posiłki) skorzystało 236 rodzin tj. 428 osób w rodzinie.

Z przeprowadzonych badań wynika , że na terenie gminy Będzino zamieszkują rodziny z dziećmi gdzie występuje problem przemocy rówieśniczej , trudności w nauce, uzależnienie od mediów elektronicznych, ubóstwo oraz przejawy niewydolności wychowawczej rodziców, niski poziom dostępności poradnictwa psycho-pedagogicznego, brak wiedzy na temat rozwoju dzieci, kompetencji rodzicielskich, przygotowania do rodzicielstwa, niewystarczający dostęp do wsparcia postaci profilaktyki i diagnostyki zdrowotnej, niewystarczający udział mężczyzn w wypełnianiu obok Gmina Będzino od 2022 roku realizuje również program Zachodniopomorskiej Karty Rodziny, w ramach którego wsparciem objęte są rodziny z minimum dwojgiem dzieci, z terenu województwa zachodniopomorskiego. Celem programu jest poprawa sytuacji rodzin a sama: karta umożliwia korzystanie, na preferencyjnych

warunkach, z katalogu ofert: kultury, edukacji, rekreacji, transportu i innych usług oferowanych przez partnerów Programu. O wydanie Zachodniopomorskiej Karty Rodziny mogą ubiegać się: rodzice prowadzący wspólne gospodarstwo domowe z minimum dwojgiem dzieci oraz dzieci (do 18 roku życia lub 26 roku życia w przypadku kontynuowania nauki, dożywotnio w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności); rodziny zastępcze zamieszkałe pod wspólnym adresem; rodzinne domy dziecka

Osoby starsze – osoby, które ukończyły 60 rok życia

Jak wynika z danych demograficznych w gminie Będzino wzrosła liczba mieszkańców w wieku 60 lat więcej i jednocześnie wzrósł odsetek tych osób w ogólnej liczbie mieszkańców gminy i obecnie daje to liczbę 1734 mieszkańców tj, 20,9% mieszkańców gminy. Liczba mieszkańców gminy Będzino w wieku produkcyjnym stanowi około 60% całej populacji gminy co stanowi na znaczną grupę osób aktywnych zawodowych. 18,2% w wieku przedprodukcyjnym, a 18,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Gmina Będzino ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -34. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -3,99 na 1000 mieszkańców gminy Będzino. Gminę Będzino zamieszkuje 8531 mieszkańców (stan na 30.06.2024 roku). Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba mieszkańców nieznacznie zwiększyła się, co do roku 2021; w 2022 roku nastąpił wzrost o 204 osoby, a w 2023 o 144 osoby). Liczba kobiet zamieszkujących gminę Będzino jest nieco większa od liczby mężczyzn i wynosi 4 258 i stanowi 50,77% ogólnej liczby ludności, natomiast 4130 to mężczyźni i stanowią 49,23% ogółu będzińskiego społeczeństwa. W 2023 roku urodziło się 51 dzieci w tym 28 dziewczynek (54,9 %) i 23 chłopców 45,1% chłopców.

W 2024 roku urodziło się 26 dziewczynek (49,1%) i 27 chłopców (50,9%) Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,67 i jest nieznacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. Na przestrzeni ostatnich trzech lat odnotowano niewielki wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym co może wskazywać na starzenie się społeczeństwa gminy Będzino. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2022-2023 nieznacznie spadła z 1612 w 2022 roku do 1603 w 2023 roku. Spadek ten jest niewielki, ale w połączeniu z rosnącą liczbą osób w wieku poprodukcyjnym wskazuje na starzenie się społeczeństwa gminy. Osoby starsze zamieszkujące na terenie gminy Będzino borykają się z samotnością, uskarżają się na stan zdrowia, izolują się od otoczenia, popadają w różnego typu schorzenia przewlekłe.

Omawiając osoby starsze należy też wspomnieć o osobach niepełnosprawnych i ich opiekunach. To grupa osób, która szczególnie wymaga wzmożonego wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Grupę osób z niepełnosprawnością uzupełniają również osoby niesamodzielne (okresowo lub trwale), które posiadają ograniczenia w codziennym funkcjonowaniu i wymagają często wsparcia najbliższych osób. Są to osoby, które nie posiadają orzeczenia o niepełnosprawności lub są w trakcie ubiegania się o orzeczenie

6. Usługi społeczne realizowane w ramach programu usług społecznych

Lp.	Nazwa Usługi	Osoby uprawnione	Ilość planowanych osób
1	Warsztaty wspierające w PWD (przykładowa tematyka - profilaktyka uzależnień XXI, antydyskryminacyjna, radzenie sobie z emocjami, rozwiązywanie konfliktów)	Mieszkańcy gminy Będzino do 18 r życia	30
3	Usługi wsparcia rodziny – Warsztaty edukacyjno poznawcze wspierające kompetencje rodzicielskie: emocje, relacje, konflikt, komunikacja, reakcja: jak zbudować kompetencje opiekuńczo-wychowawcze; problemy XXI wieku; agresja i przemoc	Mieszkańcy gminy Będzino	100
4	Zajęcia rozwijania pasji w PWD rodzaje zajęć, np. robotyka, zajęcia artystyczne, językowe, sportowe, ekologiczne, taneczne	Mieszkańcy gminy Będzino do 18 r życia	30
5	Usługi wsparcia rodziny – Profilaktyka zdrowia fizycznego - Diagnostyka wad postawy, stomatologiczna, dietetyczna, logopedyczna, optometryczna, audiologiczna dla 260 dzieci - usługa badania profilaktycznego	Usługa skierowana jest do Dzieci z czterech szkół podstawowych z terenu gminy Będzino	260
6	Mobilna wypożyczalnia sprzętu pielęgnacyjnego, wspomagającego, rehabilitacyjnego osób wykluczonych komunikacyjne, mających problemy z mobilnością, możliwość dostarczenia, odebrania sprzętu zgodnie z zaleceniem rehabilitanta, lekarza, pielęgniarki i potrzebami osób	Mieszkańcy gminy Będzino którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, - opiekunowie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności zawierającym wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby z związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,	20

7	Usługi wsparcia "złota rączka" - drobne naprawy, rąbanie drewna, deratyzacja, itp. (1875) usług (średnio 2-3 usługi na osobę rocznie)	Mieszkańcy gminy Będzino którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, - opiekunowie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności zawierającym wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby z związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, - osoby powyżej 65 roku życia, będące osobami samotnymi, lub prowadzące gospodarstwo domowe z drugą osobą powyżej 65 roku życia	50
8	Usługa generalnych porządków (625 usług)	Mieszkańcy gminy Będzino którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, opiekunowie osób z orzeczeniem o niepełnosprawności zawierającym wskazanie o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby z związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, - osoby powyżej 75 roku życia, będące osobami samotnymi,	30
9	Mobilne usługi pielęgnacyjne dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (fryzjerskie i kosmetyczne) - średnio 69 usług x28 miesięcy,	Mieszkańcy gminy Będzino osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, - osoby niesamodzielne	100
10	Usługa wsparcia – pedagog	Mieszkańcy gminy Będzino, którzy wymagają wsparcia z powodu sytuacji kryzysowej.	20

11	Usługa wsparcia – prawnik	Mieszkańcy gminy Będzino, którzy wymagają wsparcia ze strony specjalisty prawnik	40
12	Usługi transportowe door to door dla osób wykluczonych komunikacyjnie z ograniczoną mobilnością	Z usługi transportowej będą mogli korzystać jedynie uczestnicy projektu. Bus będzie wykorzystywany w celu przewozu sprzętu w ramach wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego a także dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami w celu umożliwienia im transportu np. do lekarza, załatwienia spraw w urzędzie. W razie potrzeby środek transportu będzie mógł być wykorzystany do realizacji usług skierowanych do rodzin (osoby z niepełnosprawnościami, wykluczone komunikacyjnie).	50
13	Usługi rehabilitanta (średnio 80 h miesięcznie)	osoby niesamodzielne, z niepełnosprawnością, zamieszkujące samotnie/lub prowadzące gospodarstwo domowe z osobą powyżej 75 roku życia	60
14	Usługi dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu - psycholog	Mieszkańcy gminy Będzino, którzy wymagają wsparcia ze strony specjalisty-psycholog	50

Tryb kwalifikacji: Formularz rekrutacyjny do projektu wraz z deklaracją uczestnictwa w projekcie i wnioskiem o przyznanie usługi społecznej i dokumentami wynikającymi z Regulaminu rekrutacji do projektu.

Częstotliwość oferowanych usług wynika z doświadczeń, potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Pakiety usług będą uzupełniane działaniami wspierającymi w zakresie organizowania i pobudzania aktywności społeczności lokalnej. Planowane działania będą obejmować w szczególności:

- 1) projekty socjalne i działania wspierające w szczególności z zakresu obejmującego usługi społeczne wymienione w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 roku o realizowaniu usług społecznych przez centra usług społecznych, zgodnie z diagnozą i bieżącymi potrzebami mieszkańców
- 2) organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez:
- 3) warsztaty edukacyjne dla społeczności lokalnej,
- 4) imprezy integracyjne,
- 5) kampanie społeczne,
- 6) wydarzenia społeczne.

7. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie

Osoby chcące skorzystać z usług społecznych założonych w Programie Usług Społecznych muszą spełnić warunek dopuszczający tj. osoba zamieszkująca, ucząca się, pracująca na terenie Gminy Będzino- na podstawie dokumentu potwierdzającego zamieszkiwanie na terenie gminy, zaświadczenie ze szkoły, zaświadczenie od pracodawcy być mieszkańcem Gminy Będzino. Przez mieszkańca Gminy Będzino należy rozumieć obywatela polskiego który ma miejsce zamieszkania i przebywa (z zamiarem stałego pobytu) na terenie Gminy Będzino, w przypadku OPW - status OPW stwierdzający niemożność samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego - na podstawie zaświadczenia od lekarza; odpowiednie orzeczenie lub inny dokument poświadczający stan zdrowia, oświadczenie uczestnika lub jego opiekuna, jeśli niemożliwe jest uzyskanie oświadczenia uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą).

Warunkiem skorzystania z usług społecznych jest wystąpienie co najmniej jednej z potrzeb w ramach obszarów, jakie określa Katalog Usług Społecznych. Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych, odbywać się będzie za pośrednictwem Centrum, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego.

Tryb zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych składa się z następujących etapów:

1. Złożenie przez Wnioskodawcę formularza wraz z oświadczeniami o spełnieniu określonych w Programie warunków do korzystania z usług społecznych.
2. Rozpoznanie przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych indywidualnych potrzeb Wnioskodawcy. Rozpoznanie może obejmować zwrócenie się do Wnioskodawcy o udokumentowanie spełniania przez niego określonych w programie warunków niezbędnych do zakwalifikowania, w tym informacji o sytuacji życiowej, zdrowotnej, rodzinnej i materialnej
3. W przypadku potrzeby koordynacji usług społecznych określonych w programie lub programach usług społecznych, które mają być udzielane osobie zainteresowanej w okresie nie krótszym niż 3 miesiące Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych opracowuje Indywidualny Plan Usług Społecznych

4. Zatwierdzenie Indywidualnego Planu Usług Społecznych przez Dyrektora Centrum Usług Społecznych lub Organizatora Usług Społecznych.

5. Koordynator Indywidualnych Planów Usług Społecznych może nie zakwalifikować wnioskodawcy do usług społecznych w sytuacji ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu lub wskutek niespełnienia warunków określonych w programie niezbędnych do zakwalifikowania. W takiej sytuacji Wnioskodawca otrzymuje decyzję administracyjną o niezakwalifikowaniu do usługi podpisaną przez Dyrektora Centrum Usług Społecznych lub upoważnionego Organizatora Usług Społecznych.

6. Odmowa zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych następuje w drodze decyzji administracyjnej w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Informacje niezbędne do zakwalifikowania do skorzystania z usługi społecznej określonej w Programie:

- 1) dane osobowe wnioskodawcy, przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- 2) wskazanie usługi z katalogu usług;
- 3) oświadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia złożone
- 4) pod odpowiedzialnością karną;
- 5) zaświadczenie lekarskie (w razie potrzeby),
- 6) informacja o niepełnosprawności (w przypadku osób do 16 r.ż.) a o stopniu niepełnosprawności (w przypadku osób powyżej 16 r.ż.).

Wzory regulaminów, wniosków, oświadczeń zostaną wprowadzone Zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Będzinie.

8. Opłaty i ulgi za usługi społeczne

Wszystkie usługi społeczne realizowane dla mieszkańców Gminy Będzino w ramach Projektu „Centrum Usług Społecznych w Gminie Będzino”, będą świadczone nieodpłatnie. Usługi społeczne współfinansowane będą w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Usług Społecznych nowym miejscem rozwoju i integracji usług społecznych” z programu Fundusze Europejskie Pomorza Zachodniego 2021-2027 w ramach Działania 6.18 Rozwój usług społecznych, w tym świadczonych w społeczności lokalnej – typ 1-2. Po zakończeniu realizacji projektu, tj. od dnia 01.07.2027 r. usługi społeczne finansowane będą z: środków własnych Gminy Będzino lub z dotacji w ramach programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego lub z innych dostępnych zewnętrznych programów, lub do określonej w % wartości usługi lub jej elementu płatnej przez odbiorcę.

Wartość usługi społecznej realizowanej poza projektem wynikać będzie z umów zawartych z wykonawcami usług. Wysokość odpłatności za te usługi wynosić będzie do 50% jej wartości.

9. Dane osobowe niezbędne do zakwalifikowania osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych wnioskodawców oraz osób korzystających z usług społecznych i członków ich rodzin odbywać się będzie na podstawie art. 6 pkt 1c i art. 9 pkt 2b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia

2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, w związku ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywać się będzie w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z w/w ustawy (realizacji zadań dotyczących wybranych form świadczeń i/lub uczestnictwa w zajęciach w zależności od potrzeb). Zakres danych osobowych koniecznych do kwalifikowania osób do uzyskania usług społecznych w ramach Programu obejmuje:

- a) dane osoby korzystającej z usług społecznych: nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy (jeśli posiada), numer pesel, data urodzenia, niepełnosprawność, niesamodzielność,
- b) dane wnioskodawcy (przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego osoby korzystającej z usług społecznych): nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy (jeśli posiada).

10. Organizacja programu usług społecznych i etapy jego realizacji

Realizatorem Programu Usług Społecznych jest Centrum Usług Społecznych w Będzinie.

Zadaniem realizatora jest w szczególności m.in:

- 1) diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 2) zaspokajanie bieżących potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 3) realizacja programu usług społecznych, w tym kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych,
- 4) inicjowanie działań w zakresie integracji i wspierania wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem jej potencjału (organizowanie społeczności lokalnej), w tym organizowanie działań sąsiedzkich i samopomocowych, stanowiących uzupełnienie usług społecznych
- 5) wdrażanie i monitorowanie standardów jakości usług społecznych.

Etapy realizacji Programu Usług Społecznych

ETAP I	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Będzino w sprawie przyjęcia Programu Usług Społecznych na lata 2025 – 2027 Usługi społeczne ujęte w w/w Programie świadczone/realizowane będą bezpłatnie w okresie realizacji projektu. W okresie trwałości, tj. 3 lata po jego zakończeniu powyższe usługi mogą być częściowo odpłatne.	IV kwartał 2025 r.
ETAP II	Koordynowanie realizacji działań związanych z wdrożeniem Programu Usług Społecznych w tym:	2025 - 2027

	przygotowanie dokumentacji związanej z wyłonieniem potencjalnych wykonawców i zleceniem usług, zlecenie usług społecznych, realizacja usług społecznych	
ETAP III	Monitorowanie realizacji Programu Usług Społecznych, nie rzadziej niż raz do roku	2025 - 2027
ETAP IV	Przygotowanie informacji z realizacji Programu Usług Społecznych	do dnia 31.08.2027 r.

11. Sposób monitorowania i oceny programu usług społecznych oraz mierniki jego realizacji

Realizacja Programu Usług Społecznych podlega monitorowaniu w terminach określonych w części dotyczącej organizacji Programu, w tym etapów jego realizacji. Monitorowanie polegało będzie w szczególności na analizie danych ilościowych (dane sprawozdawcze), jakościowych (ankiety, rozmowy) i finansowych gromadzonych w trakcie realizacji Programu. Opis wskaźników i sposobu pomiaru:

1) wskaźniki ilościowe:

- a) liczba osób korzystających z usług społecznych; sposób pomiaru: wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji;
- b) liczba usług społecznych określonych w katalogu usług; sposób pomiaru: Program Usług Społecznych;
- c) liczba zrealizowanych usług; sposób pomiaru: wewnętrzna ewidencja
- d) liczba wniosków;
- e) liczba podmiotów realizujących usługi społeczne; sposób pomiaru: ewidencja
- f) liczba zawartych umów/porozumień/zleceń;
- g) liczba partnerstw/porozumień międzysektorowych zawartych w związku z realizacją Programu Usług Społecznych; sposób pomiaru: ewidencja zawartych umów/porozumień;
- h) liczba indywidualnych planów usług społecznych; sposób pomiaru: ewidencja
- i) liczba działań wspierających; sposób pomiaru: ewidencja działań/wydarzeń

2) wskaźniki jakościowe realizowanych usług (w tym spełnianie standardów):

- a) poziom zadowolenia odbiorców usług; sposób pomiaru: ankieta zadowolenia;
- b) terminowość wykonanych usług; sposób pomiaru: ankieta;
- c) kompetencje osób realizujących usługi; sposób pomiaru: ankieta;
- d) dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców; sposób pomiaru: ankieta;
- e) czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług, sposób pomiaru: ankieta.

Po zakończeniu realizacji Programu Usług Społecznych sporządzona zostanie informacja z realizacji Programu. Informacja udostępniana jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Centrum. Zakres informacji określa art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

12. Budżet programu oraz źródła jego finansowania

Budżet programu w zakresie nowych usług społecznych będzie finansowany z dotacji na realizację Projektu w ramach Działania 6.18 Rozwój usług społecznych, w tym świadczonych w społeczności lokalnej – typ 1-2 Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027. W ramach Projektu zaplanowano finansowanie usług społecznych w wysokości 2 944 548,94 zł.

Uzasadnienie

Podjęcie uchwały wynika z art. 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – powołany przepis stanowi, że rada gminy może przyjąć, w drodze uchwały, program usług społecznych, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej.

Opracowywanie, przyjmowanie, realizowanie i ocena programów usług społecznych należy do zadań własnych gminy o charakterze fakultatywnym. Program Usług Społecznych jest odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby społeczne Gminy Będzino. Poprzez realizację zaplanowanego katalogu usług zostanie zwiększony dostęp do usług społecznych podejmowanych przez Gminę w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców. Mając na uwadze powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.